

WAT NA AMPUTATIE?

Een amputatie ondergaan is een ingrijpende gebeurtenis voor u en uw omgeving. Ongetwijfeld zit u met heel wat vragen. U kunt bij de sociale dienst terecht voor de psychosociale begeleiding.

In dit artikel geven wij u meer info over de revalidatie, over prothesen en geven we een duidelijk overzicht van de te ontmoetingen en sociale en fiscale voordelen. We sluiten af met een overzicht van alle voorzieningen rond thuis-hulp, hulpmiddelen, thuisverpleging, thuisoppas, dag- en nachtopvang, rust- en verzorgingstehuis, kortverblijf, openbaar vervoer en autorijden.

1. Revalidatie

In overleg met de behandelende arts wordt tijdens de ziekenhuisopname gestart met de revalidatie. Het betreft kinesitherapie en ergotherapie. Zeer geleidelijk aan wordt u erop voorbereid om opnieuw te leren steunen en/of stappen. Via de ziekenhuisfactuur betaalt u voor deze revalidatie een kleine opleg.

1.1. Niet-ambulant

In sommige gevallen wordt na het verblijf in de campus Wilgenstraat nog een periode revalidatie in de campus Westlaan voorzien. Die revalidatie gebeurt op de afdeling sp-locomotorisch.

U kunt ook voor een ander revalidatiecentrum kiezen. Bijvoorbeeld dichterbij uw woonplaats. Het is belangrijk om tijdig uw aanvraag in te dienen. Hiervoor kunt u bij de sociale dienst terecht.

1.2. Ambulant

De revalidatie wordt opgestart tijdens de

ziekenhuisopname. Na uw ontslag bestaat de mogelijkheid om ambulant in het ziekenhuis te revalideren.

De revalidatie houdt kinesio- en ergotherapie in. De intensieve behandeling heeft tot doel opnieuw zoveel mogelijk zelfredzaam te worden. De mate waarin dit lukt, is voor elke patiënt verschillend, want dit hangt af van zijn of haar individuele toestand en van de zelfredzaamheid voor de ingreep.

1.3. Dialyse

In overleg met de sociale dienst en de patiënt stelt het hoofd van de kinesitherapie een planning op en spreken we een dienst ziekenvervoer aan. Uiteraard houden we ook rekening met de planning van de nierdialyse. Meestal plannen we de kine in de voormiddag en de dialyse aansluitend in de namiddag.

In principe hebt u recht op 5 dagen revalidatie per week. Meestal volgen nierdialysepatiënten 3 sessies per week. Na een beenamputatie hebt u 1 jaar recht op gratis revalidatie en vervoer heen en terug.

2. Prothese

Na de operatie start de revalidatie zo snel mogelijk in functie van uw algemene toestand en het genezingsproces van de wonde.

Om opnieuw te leren stappen, is een goed aangepaste prothese noodzakelijk. Een prothese wordt verstrekt door de leverancier die langskomt in het ziekenhuis of u kiest zelf een leverancier.

U krijgt eerst een voorlopige prothese en na enige tijd een definitieve prothese. Om te komen tot een goed passende en functionele prothese zijn frequente tus-

senkomsten van de leverancier noodzakelijk.

Om de stomp voor te bereiden (lees: de juiste vorm te geven) op het dragen van een prothese wordt er een aansluitende kous uit kunststof gebruikt, een zogenaamde liner.

Een standaardprothese voldoet aan alle noden en wordt volledig terugbetaald. Als u een betere uitvoering wenst dan eigenlijk noodzakelijk, zult u rekening moeten houden met een opleg.

Soms wordt voor de liner ook een opleg gevraagd. Bij mensen met een fragiele huid kan deze duurdere liner een noodzaak zijn.

Na goedkeuring door de adviserende geneesheer betaalt uw ziekenfonds het volledige bedrag of de tussenkomst rechtstreeks aan de leverancier.

De prothese wordt vernieuwd met tussenperiodes van 3 tot 10 jaar in functie van de activiteit van de patiënt. Om medische redenen worden uitzonderingen gemaakt op deze vernieuwingsperiodes.

We onderscheiden vijf categorieën van patiënten:

- groep 1: personen zonder vooruitzicht op loopfunctie; prothesen met een uitsluitend cosmetische functie.
- groep 2: personen met een zeer beperkte loopfunctie die zijn aangewezen op hulp van derden: transferprothese.
- groep 3: personen met een beperkte loopfunctie die gebruikmaken van een loophulp en zonder hulp van derden kunnen stappen.
- groep 4: actieve personen die kunnen stappen zonder loophulpmiddel
- groep 5: zeer actieve personen

3. Tegemoetkomingen, sociale en fiscale voordelen

U komt misschien in aanmerking voor een tegemoetkoming en kunt genieten

van allerlei sociale en fiscale voordelen.

Belangrijk is dat u de handicap officieel laat vaststellen. Hiervoor gaat u naar het gemeentehuis van domicilie en vraagt u een formulier tot erkenning van handicap.

3.1. De tegemoetkomingen aan personen met een handicap

Voor personen van 21 t.e.m. 64 jaar kan "de inkomens vervangende (IVT)" en/of "integratietegemoetkoming (IT)" aangevraagd worden.

Voor personen ouder dan 65 jaar "de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden (THAB)".

Beide tegemoetkomingen kunnen verkregen worden na een onderzoek van de medische toestand, het inkomen en de gezinssituatie (alleenstaande of samenwonende al dan niet met personen te laste).

3.2. De parkeerkaart

Met de parkeerkaart kunt u parkeren op plaatsen voorbehouden voor personen met een handicap of voor onbeperkte duur parkeren op plaatsen waar de parkeertijd beperkt is (blauwe zone).

Om in aanmerking te komen moet u aan een van deze voorwaarden voldoen:

- een blijvende invaliditeit van 80% (IT categorie 3 of THAB categorie 3)
- een blijvende invaliditeit van minimaal 50% aan de onderste ledematen
- erkenning van twee punten op het criterium verplaatsen binnen het evaluatiekader van de IT of THAB
- volledige verlamming of amputatie van de bovenste ledematen

De aanvraag voor een parkeerkaart verloopt via het gemeentehuis.

3.3. Het sociaal telefoontarief

Bij een vast telefoontoestel krijgt u een vermindering van 50% op de aansluitingskosten, een korting van 8,40 euro op maandelijkse abonnementskosten en een korting van 3,10 euro op maandelijkse gesprekskosten.

Voor een gsm-abonnement krijgt u een korting van maximaal 12 euro of een beltegoed van 3,10 euro per maand in geval van een prepaidkaart.

Het betreft personen met een invaliditeit van minimaal 66% (IT categorie 2 of THAB categorie 2).

Om in aanmerking te komen, moet ook de gezinssituatie en het gezinsinkomen aan bepaalde voorwaarden voldoen. Een aanvraagformulier kunt u bekomen bij uw telefoonmaatschappij.

3.4. Het sociaal tarief voor kabeldistributie

Personen met een invaliditeit van 80% van de FOD Sociale Zekerheid (IT categorie 3 of THAB categorie 3) moeten slechts de helft van het kabelabonnement betalen.

Bezorg uw bewijs van het FOD aan uw kabelmaatschappij.

3.5. Het sociaal tarief voor gas en elektriciteit

Personen die genieten van een tegemoetkoming op grond van een ongeschiktheid van minimaal 65%.

U betaalt een lager tarief en het verbruik van de eerste 500 kWh per jaar is gratis. Het sociaal tarief wordt meestal automatisch toegepast en in het andere geval ontvangt u een attest van de FOD Sociale Zekerheid dat u kunt overmaken aan uw energieleverancier.

3.6. De fiscale voordelen op autovoertuigen

Voor personen met een blijvende invaliditeit van 50% aan de onderste ledematen of volledig verlamd zijn aan de bovenste ledematen of bij amputatie.

- u betaalt bij aankoop van een wagen 6% btw in plaats van 21%
- teruggave van de btw van 6%
- u betaalt slechts 6% btw voor de aankoop van onderdelen en onderhouds- en herstellingswerken
- vrijstelling van verkeersbelasting en de belasting in verkeersstelling.

Het aanvraagformulier krijgt u bij het ontvangkantoor van de directe belastingen.

3.7. De vermindering op personenbelasting en de onroerende voorheffing

Voor belastingplichtigen met een ongeschiktheid van 66%. De invaliditeit moet wel verkregen zijn voor de uw 65 jaar.

3.8. De Vlaamse zorgverzekering

De Vlaamse zorgverzekering biedt een tegemoetkoming van 130 euro per maand voor niet-medische zorgen. U komt hiervoor in aanmerking indien u het bewijs levert met één van volgende attesten:

- THAB of IT van minimaal 15 punten
- Katz-schaal in de thuisverpleging met score B of C
- de BEL-profielschaal in de thuiszorg van minimaal 35 punten

Zowel personen die thuis verzorgd worden als mensen die in een erkend woonzorgcentrum of rust- en verzorgingstehuis verblijven hebben recht op deze vergoeding.

Indien u geen attest hebt dat uw zorgbehoevendheid bewijst, moet er een onderzoek gebeuren naar de graad van uw zorgbehoevendheid. Dien hiervoor een aanvraag in bij de dienst Maatschappelijk Werk van uw mutualiteit, de diensten

voor gezinszorg of het OCMW. Als u aan alle voorwaarden voldoet wordt een vergoeding toegekend. Hou wel rekening met een wachttijd van drie maanden. Concreet start de uitbetaling dus vanaf de vierde maand volgend op de aanvraag. De vergoeding wordt uitbetaald op de rekening van de zorgbehovende.

3.9. Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)

Voor personen die bij aanvraag jonger dan 65 jaar zijn, waarbij de handicap een langdurig en ernstig participatieprobleem veroorzaakt.

Het VAPH biedt ondersteuning op verschillende vlakken waarvan o.a.:

- hulpmiddelen en aanpassingen aan woning of wagen
- persoonlijk assistentiebudget, dit biedt u hulp om u aan te kleden, huishoudelijke taken te verrichten of uw verplaatsingen te doen

3.10. De tegemoetkoming woningaanpassing

Voor mensen jonger dan 65 jaar: zie het luik VAPH.

Voor de verbeterings- en aanpassingspremie van het Vlaams Gewest moet u over een bescheiden inkomen en een bescheiden woning beschikken. Deze premie bedraagt 50% van de kosten met een maximum van 1230 euro.

3.11. De tegemoetkoming hulp van derden

Werknemers en zelfstandigen die een ziekte-uitkering ontvangen en die om gezondheidsredenen hulp van anderen nodig hebben in het dagelijkse leven kunnen van deze tegemoetkoming genieten. Hiervoor moet u minimaal 11 op 18 punten scoren op de schaal van zelfred-

zaamheid en moet u minimaal drie maand arbeidsongeschikt zijn.

De tegemoetkoming bedraagt 20 euro per dag.

Als u recht hebt op de tegemoetkoming, neem dan contact op met uw mutualiteit.

3.12. De gemeentelijke mantelzorgpremie

Dit is een maandelijks of jaarlijks bedrag dat de gemeente toekent aan de mantelzorg. De gemeente wil hiermee de waardering uiten voor de inzet van de mantelzorg.

De premie en de voorwaarden zijn verschillend per gemeente en ook niet elke gemeente voorziet een premie.

4. **Thuishulp**

Het is belangrijk dat u weet dat u er bij terugkeer naar huis niet alleen voor staat.

De dienst gezinszorg van uw mutualiteit kan u o.a. helpen bij:

- het bereiden van de maaltijd
- het wassen en strijken
- het boodschappen doen
- het onderhoud van uw woning
- de persoonsverzorging

De meeste mutualiteiten geven een tegemoetkoming wanneer u beroep doet op een erkende dienst van gezinszorg.

5. **Hulpmiddelen**

De thuiszorgwinkel voorziet een uitgebreid gamma van hulpmiddelen om de thuiszorg comfortabeler te maken.

Enkele voorbeelden zijn:

- loophulpmiddelen
- rolstoel
- antidoorligmateriaal
- personenalarmsysteem
- tillift
- toiletstoel
- ziekenhuisbed

Indien u een rolstoel, een elektrische scooter of een loophulpmiddel nodig hebt, dan kunt u dit via de leverancier die langskomt in het ziekenhuis krijgen of u kunt hiervoor een aanvraag indienen bij uw mutualiteit.

De hernieuwingstermijn van dergelijke hulpmiddelen is bij mensen jonger dan 65 jaar om de 4 jaar en bij 65+'ers om de 6 jaar.

Bij het VAPH kunt u ook terecht voor het onderhoud en de herstelling van uw rolwagen.

6. De thuisverpleging

Een thuisverpleegkundige helpt u bij uw dagelijks toilet en bij het aantrekken van de prothese. Hij of zij staat in voor de wondzorg en zet uw medicatie klaar.

De thuisverpleegkundige komt 1 of meerdere keren per dag langs met een maximum van 3 keer.

Ofwel kiest u, al of niet in overleg met uw huisarts, voor een zelfstandig thuisverpleegkundige, ofwel kiest u voor een thuisverpleegkundige van een dienst waarmee uw mutualiteit samenwerkt. Deze zorgen zijn steeds gratis, op voorwaarde dat u een voorschrift hebt van uw geneesheer specialist of van uw huisarts.

7. De thuisoppas

Een aantal thuiszorgdiensten kunnen een professionele of vrijwillige oppashulp sturen.

Deze oppashulp kan een aantal uren of halve dagen per week langskomen om u gezelschap te houden. Deze hulp wordt ingeschakeld op de momenten dat er geen mantelzorgers aanwezig is of wanneer er geen gezins- en bejaardenhulp kan langskomen. De oppas kan ook in het weekend of 's avonds langskomen. Let wel, de oppasdienst verzekert geen 24 op 24 uur permanentie.

8. De dagopvang en nachtopvang

Verschillende rusthuizen hebben een dagopvang. Dit houdt in dat u 1 of meerdere keren per week naar het rusthuis gaat en daar uw verzorging en maaltijden krijgt. Er is natuurlijk ook plaats voor ontspanning en animatie. Deze centra voorzien zelf vervoer.

Enkele rusthuizen bieden ook nachtopvang aan. U kunt dan 1 of meerdere keren per week slapen in een rust- en verzorgingstehuis. 's Morgens krijgt u er ontbijt en verzorging waarna u terug naar huis gaat.

De sociale dienst helpt u om tijdig uw ontslag voor te bereiden en de betreffende dienst te contacteren.

9. Het rust- en verzorgingstehuis

Wie niet meer alleen thuis kan zijn of in situaties waar de zorg voor de mantelzorgers te zwaar wordt en professionele thuiszorg ontoereikend is, kan de sociale dienst helpen om een plaats in een rust- en verzorgingstehuis aan te vragen. Er kan ook uit voorzorg een inschrijving op de wachtlijst gebeuren, zodat lange wachttijden kunnen vermeden worden.

10. Het kortverblijf in een rust- en verzorgingstehuis

U kunt voor 1 maand tot maximaal 3 maanden per jaar verblijven in een kamer in kortverblijf.

Het kortverblijf is bedoeld om nog verder te herstellen of bijvoorbeeld tijdens de vakantie van uw familie.

Een kortverblijf moet u tijdig aanvragen.

Dit kan ook via de site www.kortverblijven.be.

11. Openbaar vervoer

11.1. NMBS

11.1.1. De verminderskaart

U hebt recht op een reductiekaart voor een vermindering van 50% op de volle prijs. Deze vermindering kan niet gecumuleerd worden met andere kortingen.

De verminderskaart geldt voor de rechthebbende op 'verhoogde tegemoetkoming' in de ziekte- en invaliditeitsverzekering (en hun personen ten laste).

U dient een attest van uw ziekenfonds voor te leggen waar de verhoogde tegemoetkoming uit blijkt. De kaart wordt gratis afgeleverd, maar u moet zelf een pasfoto voorzien.

Inlichtingen en aanvraag mogelijk in elk NMBS-station.

11.1.2. De voorrangkaart voor een zitplaats op de trein

Deze kaart geeft recht op een zitplaats. Deze plaatsen op de trein worden in elke wagon voorzien van een speciaal kenteken. Ze zijn bedoeld voor personen die niet lang kunnen rechtstaan. Er zijn geen specifieke medische eisen om deze kaart aan te vragen. Een medisch attest van uw behandelend arts volstaat.

De aanvraag dient schriftelijk te gebeuren. Het vereiste document is terug te vinden in de 'Gids voor de reiziger met een beperkte mobiliteit' die in elk station gratis ter beschikking is. U kunt het document ook downloaden op www.nmbs.be. Er gelden 5 euro administratiekosten en u hebt een pasfoto nodig. De kaart haalt u af in het door u gekozen station.

11.1.3. Assistentie op maat voor reizigers met beperkte mobiliteit

Mensen met een beperkte mobiliteit kunnen beroep doen op persoonlijke

assistentie in het station. Dit moet wel 24 uur voor het vertrek aangevraagd worden. Op de dag van de reis moet u zich 15 minuten voor het vertrek aanmelden op het voorziene punt.

U belt hiervoor naar het callcenter van de NMBS op het nummer 02/528 28 28 of surft via de website naar de rubriek My NMBS en vult het online reserveringsformulier in.

11.1.4. De kaart kosteloze begeleider

De persoon met een handicap mag samen reizen met een begeleider en dit op vertoon van 1 vervoerbewijs. De persoon met de handicap heeft een vervoerbewijs (met eventuele korting) en de begeleider reist gratis. De kaart geldt zowel voor het volledige NMBS-net als voor De Lijn.

Een persoon met een handicap die gratis reist, kan geen gratis begeleider meenemen. Uitzondering hierop zijn de personen met een visuele handicap.

O.a. volgende attesten geven recht op deze kaart:

- een bewijs van blijvende invaliditeit van 50% aan de onderste ledematen of een gehele verlamming of amputatie van de bovenste ledematen
- een attest dat aantoont dat u een integratietegemoetkoming categorie III, IV of V geniet
- een vermindering van de zelfredzaamheid met minimaal 12 punten
- een blijvende invaliditeit of arbeidsongeschiktheid van minimaal 80%

11.2. De Lijn

11.2.1. Gratis vervoer voor personen met een handicap

Voor alle personen die ingeschreven zijn bij het Vlaams Agentschap en

voor alle personen die een tegemoetkoming aan personen met een handicap ontvangen.

De Lijn krijgt automatisch de lijst van personen die hiervoor in aanmerking komen.

Het abonnement wordt zonder vraagstelling bezorgd.

11.2.2. De kaart voor de begeleider

Personen met een handicap die niet alleen kunnen reizen met de voertuigen van de Lijn kunnen de kaart voor gratis begeleider verkrijgen. De begeleider kan dan gratis reizen met bus of tram ongeacht of de persoon met een handicap betalend reist of niet.

Met volgende attesten kunt u deze kaart bekomen:

- bewijs van handicap van 50% aan de onderste ledematen
- attest van een verminderde zelfredzaamheid van minimaal 12 punten

De personen met een kaart van 'kosteloze begeleider' van de NMBS kunnen deze ook gebruiken bij De Lijn. Anders dient de kaart schriftelijk te worden aangevraagd bij De Lijn vergezeld van het medisch attest en een recente pasfoto.

Wie niet over een officieel attest beschikt, kan aan de behandelend arts ook vragen om een attest op te maken met de vermelding van het percentage handicap en de nood aan een begeleider.

12. Autorijden

Een verminderde functionele vaardigheid heeft een invloed op het besturen van een motorvoertuig. Daarom bent u verplicht om CARA te contacteren als u opnieuw een motorvoertuig wilt besturen. CARA is een afdeling van het Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid en beschikt over een team van specialisten om

uw rijgeschiktheid na te gaan. CARA heeft ook aanpassingsdeskundigen die nagaan of er bepaalde aanpassingen aan uw wagen nodig zijn.

Wie nalaat CARA hiervoor te contacteren loopt het risico op geldboetes en een gerechtelijke vervolging. In feite rijdt u dan met een ongeldig rijbewijs. Bij een ongeval waarvoor u aansprakelijk bent, kan de verzekeringsmaatschappij de kosten geheel of gedeeltelijk van u terugvorderen.

Een nieuw en geldig rijbewijs bekomt u via de volgende stappen:

- u en uw behandelend arts vullen de nodige documenten in
- de artsen van CARA leveren het rijgeschiktheidsattest af op basis van die documenten
- het rijgeschiktheidsattest wordt toegevoegd aan het rijbewijs

Het rijgeschiktheidsattest zegt voor welke categorieën voertuigen u rijgeschikt bent en welke de voorwaarden en beperkingen zijn bij gebruik van het nieuwe rijbewijs.

Er zijn aangepaste lesauto's ter beschikking. Deze geven u de kans te wennen aan de nieuwe manier van rijden.

CARA maakt u wegwijs in de administratieve procedure, de administratieve tussenkomsten, rolstoelberging, autokeuring, enz. Alle diensten zijn kosteloos.

Meer info vindt u op: www.bivv.be

De deur van de sociale dienst staat voor u open. Aarzel niet om vragen te stellen. U kunt ons rechtstreeks bellen of vragen aan de verpleegkundige om ons te contacteren. Dan komen we bij u langs in het ziekenhuis.

Nele Vandewalle: 051/23 39 19
(nvandewalle@azdelta.be)

Sofie Van Hecke: 051/23 38 53
(svanhecke@azdelta.be)